

Datum

2020-09-16

Vår referens

Anna Wahlstedt

Utvecklingssekreterare

anna.wahlstedt@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Medborgarförslag på offentlig konst - Konstnärlig gestaltning av Elma Danielssons gärning KN-2019-1035

Sammanfattning

Kulturnämnden fick under 2019 in ett medborgarförslag om att upprätta en konstgestaltning över Elma Danielssons gärning i Malmö. Malmö stads referensgrupp för offentlig konst har behandlat frågan och kulturförvaltningen har inlett ett samarbete med fastighet- och gatukontoret. Den konstnärliga gestaltningen kan bli Malmös första offentliga konstverk över en namngiven kvinna och går således i linje med kulturnämndens arbete med att skapa en bredare representation i det offentliga rummet.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden beslutar att avge yttrande enligt förslag.
2. Kulturnämnden ger kulturförvaltningen uppdrag att genomföra ett offentligt konstverk över Elma Danielssons gärning i Malmö i enlighet med vad som framgår av ärendet.

Beslutsunderlag

- Staty av Elma Danielsson
- (Efter AU) G-Konstnärlig gestaltning över Elma Danielssons gärning

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2019-03-18
Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2019-11-11
Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2020-04-27
Kulturnämndens Ordförandeberedning 2020-05-05
Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2020-08-24
Kulturnämndens Ordförandeberedning 2020-09-01
Kulturnämndens arbetsutskott 2020-09-10
Kulturnämnden 2020-09-23

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden

Ärendet

Bakgrund

Kulturförvaltningen har efter ett medborgarinitiativ påbörjat att utreda möjligheterna att uppföra en konstnärlig gestaltning av Elma Danielssons gärning i Malmö. Inom kulturnämndens verksamheter finns idag en tydlig ambition och ett aktivt arbete med att bredda representationen av både konstnärer och konstnärliga uttryck för att vara relevant för det samtida Malmö. Bland förslagen finns flera kvinnor som spelat en viktig roll inom Malmös historia, där Elma Danielsson är en av dem.

Efter förslag från Malmö stads referensgrupp för offentlig konst, ”Offkonstgruppen”, har en arbetsgrupp formerats med representanter från kulturförvaltningen och fastighets- och gatukontoret. Arbetsgruppen har tagit fram förslag på geografisk placering som har en relation till Elma Danielssons gärning i Malmö.

”Offkonstgruppen” kommer inom ramen för sitt förvaltningsövergripande uppdrag ansvara för planering och genomförande av processen. Enheten för kulturanalys och stöd kommer ha ansvaret för att samordna arbetet. Fastighet- och gatukontoret kommer ansvara för framtida förvaltning, utplacering på allmän platsmark och upphandlingsförfarande.

Budget och framtida förvaltning

Initialt inkom förslagsställaren med ett alternativt finansieringsförslag och hade vid detta tillfälle upprättat en crowdfund för att finansiera konstverket. Detta är numera avskrivet. Förutsättning för att finansiera den konstnärliga gestaltningen är i första hand ett samarbete med fastighets- och gatukontoret, där tekniska nämnden bör avsätta medel för drift och underhåll. I andra hand förväntas projektet vara ett samarbete tillsammans med Malmö försköning- och planteringsföreningen, där positiva samtal har förts med föreningen avseende att finansiera de delar av projektet som innefattar bland annat konstnärsarvoden, materialkostnader och produktionskostnader.

Av administrativa skäl bör kulturförvaltningen ansöka om medel hos Malmö försköning- och planteringsföreningen. När projektet är avslutat föreslås kulturförvaltningen ta emot den konstnärliga gestaltningen i form av en donation.

Därmed kommer en sammantagen budget först framställas när beslut är taget hos tekniska nämnden gällande placering på allmän platsmark och ytterligare samtal förts med Malmö försköning- och planteringsföreningen.

Elma Danielssons gärning i Malmö

Elma Danielsson verkade mellan 1887 och 1911 i Malmö och var bosatt i Möllevångens arbetskvarter. Under åren 1887 och 1921 drev Elma den Malmöbaserade tidningen Arbetet tillsammans med sin partner Axel Danielsson, vars redaktion vid denna tid låg på Spångatan. Det var inte förens 1940 som redaktionen flyttades till den mer bekanta platsen på Bergsgatan, där

nu Malmö Stadsarkiv och biograf Panora huserar.

Elma Danielsson var en pionjär inom den sydsvenska arbetarrörelsen och i synnerhet inom vad som idag beskrivs som jämställdhetsfrågor. Elmas gärning i Malmö skapade bättre förutsättningar och arbetsvillkor för arbetarklassen. En stor gärning som Elma bidrog till var att tusentals kvinnor organiserade sig på arbetsplatsen, fick bättre arbetsvillkor och därmed liknande förutsättningar som sina manliga kollegor. Elma var på många sätt en stöttepelare för Malmös arbetarfamiljer. Utöver sitt politiska engagemang samlade hon i årtal in bidrag från Malmö arbetarkommun, fackföreningar och privatpersoner till utsatta kvinnor och barn. Vilket belyser Elmas samhällseliga drivkraft och framförallt hennes kall för att skapa ett mer jämställt Malmö.

Konstnärligt gestaltungsoppdrag

Den konstnärliga gestaltungsningen ska genomföras via utlysning där en sakkunnig urvals- och jurygrupp ingår och ser över processen. En representant från den tidigare nämnda arbetsgruppen är delaktig i processen som samordnare.

Den konstnärliga gestaltungsningen ska gestalta personen Elma Danielsson. Den konstnärliga gestaltungsningens ska utgå ifrån Elma Danielssons gärning i Malmö och de frågor som symboliserar Elmas engagemang. Runt om i Sverige och internationellt finns liknande konstnärliga gestaltungsningar som lyfter fram historiskt betydande kvinnor från olika samhällsfält, exempelvis gestaltungsningen av Moa Martinsson i Norrköping, Mary Pankhurst i Manchester, Karin Boye i Göteborg och Margaretha Krook utanför Dramaten i Stockholm. Där alla dessa gestaltungsningar har genom sitt bildspråk, sin placering eller historiska gärning blivit viktiga mötesplatser i dessa städer.

Kulturförvaltningen syftar till att ge konsten en självklar plats i det offentliga rummet, i synnerhet i att vara med och gestalta de offentliga rummen intressant och öka dess attraktivitet för att skapa goda livsmiljöer för Malmöborna. Aktuellt är också att skapa en bredare representation i Malmös offentliga rum, där olika konstnärliga uttryck och perspektiv får utrymme att bidra till Malmös identitet. Det är en effekt som skulle uppnås av att Malmö får sin första konstnärliga gestaltungsning av en namngiven kvinna.

Ansvariga

Pernilla Conde Hellman Kulturdirektör